

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: Dr. Franciscy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitors ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A választások reggelén.

Az országház kapui bezáródtak, a törvényhozó gyűlés feloszlott, a honatyák szétmentek az ország minden tája felé, hogy alávéssék magukat a választópolgárok ítéletének, mely dönteni fog személyek, rendszerek és pártok sorsa felett.

Lesz-e tiszta választás? kérdezik sokan. Lesz-e szabad választás, melyen az erőszak nem nyomja el a jogot és a csalárdság ki nem játszsza a törvényt? Nem tudunk e kérdésekre biztos feleletet adni. A mai politikai viszonyok remélnünk engedik, hogy az erőszak, ha fel is üti itt-ott a fejét, nem lesz olyan nyers, mint volt a 96-iki választások alatt, a csalárdság és a hamisság furfangja sem fog talán olyan szemérmetlen gúnyt űzni a szentesített törvény paragrafusáiból, de minthogy nálunk még mindig a liberalizmus uralkodik, ez pedig retteg a tiszta és szabad választásoktól, el lehetünk rá készülve, hogy vesztegetés, nyomás és az ellenzék üldözése napirenden lesznek most is.

Főképen Nyitra megyében van sok okunk kételkedni abban, hogy a választási törvény becsületesen végrehajtatik. Itt még helyükön vannak az összes főcinkosok, kik az 1895-iki nyitrai választásokat intézték, az egy Tarnóczy kivételével, a ki azóta csúfosan elbukott, de nem szabad felednünk, hogy Nyitra megyében a Tarnóczy fajtájából való embereknek egész légiója hemzseg, a kik Thuróczy Vilmos főispánja alatt mindig számíthatnak szerepkörre és érvényesülésre. A Bánffyánus képviselőknek a megye egyes kerületeiben való hivatalos jelölése azt a sejtelmet kelti bennünk, hogy az intéző köröknek ismét sok cudarságra és törvénytelenésre fáj a foguk.

Azért résen kell lennünk, és a mi a fő, törhetetlenül ki kell tartanunk a néppárt mellett.

Pártunk összes vezetőit, tagjait és barátait kérjük, hogy a községekben a párt összegyűjtésére haladéktalanul tegyenek lépéseket, szerezzék meg a választók névjegyzékének hiteles másolatát, melyet az 1899: XV. t.-c. 163. §-a értelmében a törvényhatóság, vagy a város bárkinek a szokásos írárdij lefizetése mellett kiadni köteles. A választói névjegyzék alapján összegyűjtött pártot tartsák össze, öntsenek lelket beléje a néppárt nagy fontosságának, áldásos, üdvös működésének hí ismertetésével.

A néppárt edes magyar hazánk létalappjainak, a kereszténység nagy elveinek csorbitatlan fentartására és megszi-

lárítására törekszik. Minden országnak, minden államnak erkölcsi elvekre van szüksége, melyeken a társadalmi élet nyugszik és melyek szerint a kormányférfiak az ország politikáját vezetik, az állam háztartását berendezik. Ezen erkölcsi elveket Európa valamennyi állama, a folytonosan gyengülő és hanyatló Törökországot kivéve, a keresztény vallástól kölcsönzi, s a szerint, a mint azokhoz ragaszkodik, vagy azoktól eltér, az országos jólét és az állami tekintély is emelkedik, vagy süllyed.

Nem lehet elgondolni, hogy a keresztény erkölcsi elvek iránytűjét, ha azt eldobjuk magunktól, mivel lehetne pótolni? Ha hazánk politikájának intézésében nem leszünk keresztények, hát mi legyünk, milyen erkölcsi jellemet öltünk magunkra, milyen szellemből merítsük az ihletet a vallási, közgazdasági és társadalmi kérdések megoldásához? Milyen életnézet szerint alkossuk meg mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi törvényeinket, minő erkölcsi felfogás és meggyőződésre fektessük a jogszolgáltatást és a közigazgatási eljárásnak a nép szellemi érdekeit érintő rendelkezéseit?

Ha nem akarunk keresztény politikusok lenni, hogyan rendezzük be közzoktatási ügyünket, az ifjuság nevelésénél

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A metzi csatasikon.

A ki Német-Lotharingiában utazgatva a tartomány fővárosának, a most is elsőrangú erőnek, Metznek tájékára vetődik, az ne mulassza el meglátogatni a metzi csatasíkot.

A mult század egyik legnagyobb tragédiájának, Franciaország teljes leveretésének az 1870—71-iki német-francia háborúban, első felvonása itt, ezen a csatasíkon folyt le. Nemcsak a katonát, hanem a polgári embert is a legmagasabb fokban érdekelhetik azok a részint borzalmas, részint lélekemelő, de mindenképen tanulságos hadi tények, melyek két nagy, hatalmas nemzet sorsára döntő befolyást gyakoroltak.

Metztől nyugatra, a Verdun felé vezető országút mentén terül el a csatasík két nagy mezeje. Az egyik a gravelotte-i mező, itt az 1870-ik év augusztus 16-án, a másik a st. privat-i, hol két nappal később, augusztus 18-án csaptak össze a hadviselő felek. Mind a két mezőn a csatát a németek Metznek a birtokáért vívták meg. Elfoglalni a bevehetetlen erődöt, s ezzel megszerezni a kulcsot Elzász-Lotharingia határainak meg-

nyításához, egyttal elzárni a tartományban székelő tekintélyes francia haderő elől az utat Verdun felé, a merre a német sereg zöme Franciaország szívébe nyomult: ez volt a háború első időszakában a német fővezérlet célja.

A franciák a németeknek ezen tervéről kezdettől fogva tájékozva voltak. Tudták, hogy az első döntő mérkőzés Metz környékén fog lefolyni, azért még kellő időben 7—10 kilométernyire a várostól megerősített hadállásokat foglaltak el. A hadállások helyeit kitűnően választották meg, de már a hadállások biztosításánál a francia tábornokok példátlan hanyagsággal jártak el. Erről ott a helyszínen a laikus is könnyen meggyőződhetik. Csak az akkori hadi térképet kell megtekinteni, vagy meghallgatni a vezetők magyarázatát s azt összevetni azzal, a mit az ember ezen a terepen a saját szemével lát, azonnal tisztán megértheti bárki, hogy a terep biztosítása körül francia részről olyan hibák történtek, melyek valóban közel hozzák az árulás gyanúját, melyet a francia fővezér Bazaine nem tudott elhárítani magától.

De a gyanúsítás alaptalan, árulás itt nem játszott szerepet, hanem annál nagyobb szerepet játszott a könnyelműség és a táborok több tagjának az a rosszul leplezett szándéka, hogy egy

ilyen nagykihátású esatavesztéssel III. Napoleonnak a bukását idézzék elő. Akkor természetesen nem gondoltak arra, hogy a metzi csatavesztés Sedant és magának az országnak, mint hadviselő félnek a hüksát fogja maga után vonni.

A metzi árnyas sétatéren, mely a vasuti állomás és a város között elterül, kényelmes landauerok várják az utazó közönséget, melynek soraiból kisebb, nagyobb társaságok nap-nap után felkerekednek, hogy az emlékezetes csatasíkot meglekintsek. A kirándulás egy napot vesz igénybe, ha valaki mind a két csatateret meg akarja nézni. Az utazás a poros, fáktól nem árnyalt országutakon éppen nem kellemes. A sok lovas katonaság, melylyel az ember lépten-nyomon találkozik sűrű porfellegetet ver fel, megállásra kényszeríti kocsinkat, melyre izzóan tűz le a tágas fensík nyit térségein verőfényben fürdő napsugár.

Izzadunk, temérdek port nyelünk, marcona kinézésű kemény katonák szűrő tekintetét álljuk, de eszünkbe sem jut rosszul érezni magunkat, mert a mit köröskörül látunk, az percről-percre fokozza érdeklődésünket, lebilincseli figyelmünket.

Utunk egy darabon Mosel termékeny partvidéke mellett vezet. A gondosan művelt szántóföldeken éppen aratnak. Magas termető

milyen elveket szabjunk meg az erkölcsi jellemfejlesztés roppant fontosságú munkájának sikeres végzéséhez? Keresztény szellemű politika nélkül, hogyan fogjuk fejleszteni műveltségünket, előmozdítani a tudományt, művészetet, az ország szellemi haladását a műveltebb nyugot-európai államok kulturájával összhangba hozni?

Legyen politikánk magyar, úgy-e, ez a vezérszeme. De magyarnak tartja magát a merkantil politikát is, mely tönkretette a kis iparosok osztályát, sanyarúságba döntötte a kis kereskedelmet, magyarnak mondja magát az a faji politika is, melyet a zsidóság folytat és a mely kiszípolozza népünket, megrontja és elbuktatja a kis birtokost, magyarnak mondja magát az a liberalizmus is, melynek közgazdasági törvényei meggyengítették és a bukás lejtőjére sodorták a középbirtokos osztályt, végre magyarnak mondja magát a kozmopolitizmus, mely a tudomány, művészet és irodalomból kitörölte a nemzeti jellem legfényesebb vonásait: a becsületességet, igazságszeretetet, a nő szemérem tisztelét, a nagyrabecsülést tisztelget érdemlő intézmények és személyek iránt.

Magyarnak tartja magát egytől-egyig ez a sokféle irány és életnézet, pedig iszonyuan kiforgatták a politikai és tudományos életet nemzeti jelleméből, s most a polgári házasság révén a társadalmat is kiforgatni törekednek nemzeti valójából és átgyúrni valamiféle zagyvalékos, sem zsidó, sem magyar, sem keresztény, sem pogány tömeggé.

Tehát az a vezérszó: folytassunk magyar politikát, magában véve üres, semmitmondó beszéd, a legnagyobb hazugságok és a legmerészebb huncutságok takarója. Van azonban egy feltétlenül biztos iránytűje az országos politikának és ezt ezzel a két szóval fejezzük ki: keresztény magyar. Ezt a jellegt írta zászlajára a néppárt és nem nehéz kimutatni,

szikár férfiak izmos kara szaporán hajtogatja a kaszát, melynek csillogó vasa alatt tömött sorokban hull marokra a dús vetés érett kalásza. Fehér, széles karimájú szalmakalapos asszonyok és leányok markolják és szedik kékébe a szép gabonát, nem danolnak, nem beszélgetnek, csak szedik nagy gyorsan a gazdag istenáldást, tudnak a sühogó kaszák nyomába, nehez, nagy markokat vetnek a szűs tarlóra. A kik aratnak, nem néznek ki parasztoznak, úgy vannak öltözve, mint nálunk a jobb módú mesteremberek, ha a műhelyeikben foglalatoskodnak. A markoló asszonyokat és lányokat pedig meg kevésbé nézne az ember pornépeknek. Földig érő piqus szoknyát, hozzávaló rövid derekot, vállfűzős hosszú kötenyt, harisnyát és feleipőt viselnek.

Igy járnak a ház körül, így mennek munkába. Csak a csusza végződő széles fehér szalmakalap tünteti fel, hogy munkásnépet látunk magunk előtt.

Elhagyjuk a Mosel partvidéket és befordulunk a rozerieulles-i völgybe. Rendezett, nagy községeken át vezet az útunk. A kitűnő karban levő, tiszta, többnyire emeltes házak barátságossá teszik a falut, melynek széles főutcáján alig látunk élő lényt. Urasági kastélyok nincsenek ezekben a falvakban, pornep lakja a házakat, ez pe-

dig most künn van a mezőn. A vörös eserepfeles házak felett a meglepő mely esendben, melyet meg a szellő susogása sem tör meg, legies könnyedséggel tör az azurkék ég kárpítja fele egy-egy templom-torony, melynek dúsán megarrayozott, ragyogó keresztjéről lesugároznak Elszaz-Lotharingia népéletének fényvonalai: hit, jölet, munkásság.

hogy ebben a jelgében a legbölcsebb és legaldásosabb nemzeti politikának a vezérelvei vannak megjelölve.

A néppárt harcot vív a polgári házasság és a felekezetiellenesség ellen, mely egyet jelent a teljes vallástalansággal. Súlyos küzdelmet állott ki a mult országgyűlésen a választások szabadságáért lefolyt harcokban, hatalmas segítséget nyújtván az egyesült ellenzéknek a választási szabadságot, az alkotmányos jogok ezen legkitűnőbbikét konfiskáló Bánffy megbuktatására. A néppárt egyuttal a választási jog kiterjesztésére törekedett és törekszik most is, főleg pedig arra, hogy a választás titkos legyen és községenkint történjék.

Felvette programjába a bürzeadó emelését és célszerűbb elosztását, a korlátlan határidő üzlet eltiltását. Követeli az ipartörvény javítását, a gabona-uzsora üldözését és kiirtását, általában szigoru törvényeket az uzsora ellen. A létminimum biztosítása, mely szerint az a birtok vagy jövedelem, mely az egyes ember, vagy a család fentartására okvetetlenül szükséges, adósság fejében lefogalható és eladható ne legyen, ezen kívül minden adótól mentesítsék, kimagasló pontja a néppárt programjának.

Követeli a néppárt a földadó leszállítását, mely téren már a mult országgyűlés alatt is annyit elért, hogy a miniszter jobb, arányosabb földösszeírást helyezett kilátásba, a mivel azonban a néppárt meg nem elégedhetik. Nem szűnik meg a néppárt sürgetni egy állami kölcsön-alapnak a létesítését, melyből a kisgazdáknak birtokuk fentartására és fejlesztésére olcsó és felmondhatatlan hitelt lehetne nyújtani.

A nagyipar terén az állami kedvezmények megszorítása, a katonai és állami szükségleteknek az illető város vagy vidék iparosaitól való beszerzése, a gyárakban hazai munkaerőnek az alkalma-

zása, a kivándorlás ügyének rendezése, a kivándorlottak oltalmazása, a hadkötelezettségnek három évről kettőre való leszállítása és sok más hasonló intézkedés: mind olyan programpontjai a néppártnak, melyek az ország jólétét, népünk vagyoni és erkölcsi gyarapodását hatalmasan emelnék.

S a mely politika az ország jólétét emeli, a birtokost, az iparost, a kereskedőt, a hivatalnokot a romlástól megóvja és a hazának mégtartja, a mely a vallást, az erkölcsöt, az alkotmányos szabadságot sérthetetlen épségükbe visszahelyezi, az keresztény magyar politika.

Ennek a keresztény magyar politikának büszkén lengő zászlajára feltekintve, most a választások reggelén lelkesülten kiáltjuk párthiveinknek: Éljen a néppárt!

Egyházmegyei tűzkár elleni önbiztosítás.

Németország keresztény-socialis pártja Schor-lemer-Alst és Monfang vezetése alatt már 1870-ben kezdte meg áldásos működését a kapitalizmus szertelen túltengése és a kis ember kis tőkénének jogot s emberbaráti szeretetet nem ismerő föl-szívása ellen — hirdetve a „Christlich-Sociale Blätter“ c. közlönyében a mozgó nemzetközi tüke kiméletlen fosztogatási ellen a ker. szövetkezetek hatalmát — minek nyomában rövid idő alatt a nagy Németországban ezer és ezer hitel, takarék, biztosító, beszerzési s elarusító egylet keletkezett.

Ezen egyletek és társulatok gyors fölvirágzása hasonló tevékenységre serkentette az osztrák klerust is, — és hogy a liberális nemzetgazdaszat ezen törvényileg szabadalmazott rablásaitól kivált az alsó néposztályokat óvja meg, működési körébe vette híveinek nemesak valláserkölcsi s hitéleti, de anyagi, gazdasági jólétét is. Figyelmet mindennek előtt az Isten háza, kápolnák, plebániák s iskolák épületeire fordította, s nehogy ezen örösi egyházi ingatlan vagyon is kizsákmányolás tárgyául szolgáljon a gonba módra szaporodo biztosító társulatoknak, kiragadta ezeket egyeszedő üzletkörükből, s meyenkint szervezte az ugynevezett egyházmegyei tűzkár elleni önbiztosító-társulatokat. Így a „Salzburger Kirchenblatt“ már 1872-iki évfolyamában említi, hogy Ausztriában

De bizony csak talpalatnyi kis területecskék azok, idomtalanáguk miatt más célra fel nem használható földcsíkok és szögletek, melyeken azonban buján teremnek az elszasziak kedvelt virágai: a róza, szegfü és rozmaring.

A gyönyörű paradicsomból, mert az valóban a rozerieulles-i völgy, lassan emelkedő hegyi utra értünk ki. Szemünk előtt zöld pázsitos és eserjes dombok kigyöző vonala határolja a látáskört, úgy hogy nem is érdemes az út irányába nézni. Önkéntelenül hátra tekintünk, a magunk mögött hagyott vidék tájai felé. Pompás panorámában gyönyörködhetünk. A moseli völgykatlanban fekvő Metz, sok toronyával, melyek között a domé uralkodó méltósággal kimagaslik, sűrűn összeépített magas házaival, tágas kertjeivel, a völgykatlan kincseire órszam gyanant letekintő büszke fensik, melynek keleti részeit a Moselnek ezüsthabos árja szeli át, a rozerieulles-i völgy a jólétnek és a természeti szépségeknek kimeríthetetlen gazdagságával: ezekből alakul meg az a remek tájkép, melynek kedvéért a hegyi ut magasabb pontjain minden turista megáll, hogy elmerülhessen e bájos vidék gyönyöreinek nezésébe.

Jó fél óráig tart, a mig a partos hegyi uton lépésben haladva kapaszkodunk. Egy fordulatuán a part eltűnik, kocsiink megiramodva a grave-

alig van egyházmegye, melynek ily biztosító intézménye nem lenne, valamint azt is, hány szegény templom, iskola s jótékony árva és szegényház köszöni neki évi, sokszor jelentékeny pénzbeli támogatását.

Mindig bántott, valahányszor rá gondoltam, mily rengeteg az a haszon, melyet nálunk az ily biztosító társulatok évenként bezebelnek, és mily nagy azon szegény közhasznú intézeteink száma, melyek e haszonra nagyon is rászorulnának. Az ezekhez tapadt sok visszaélés, valamint a biztosító felekkel szemben gyakran elkövetett igazságtalan levonások az osztrák törvényhozást már 1870-ben arra bírták, hogy törvényvel védje meg a feleket e biztosító társulatok garázdálkodásai ellen, melyeket különösen a biztosítandó tárgyak becslése s esetleg azok kártalanítása körül elkövettek, és a törvény rendelkezéseinek külön szervezett tűzkárelőjárások által szerez érvényt.

Sajnos, nálunk a liberális kormányok a közjó kárára a legmesszebb menő kedvezményekkel támogatták e szíjpolozó társulatokat, ezek viszont a kormányokat, míg a közjóra káros érdekszövettségük nem hozta létre nálunk is az összeférhetlenség törvényét. És az egyházak? Ily dolgokkal évtizedeken át nálunk senki sem törődött. Megalakult ugyan Esztergomban 1851-ben egy ily egyházmegyei tűzkár elleni biztosító intézmény — ámde éveken át egymaga állt e téren, míg példáját a 50-as években követte Eger, Kalocsa, Csanád, 1896. az eperjesi gör. sz. egyházmegye, és hála az Urnak — ha jól értesültem — csak kivételképp szerepel manapság olyan egyházmegye, melyben e felette hasznos intézmény nem lenne életbe léptetve.

Hogy az önbiztosítás üdvös voltát kétségbe nem vonható számokkal mutassam be, hivatkozom csak a legrégebb, s legújabb ily egyházmegyei intézmény előttem fekvő múlt évi számadásaira, az esztergomi és eperjesire.

Az esztergomi főegyházmegyében a tűzkár-biztosítási alap 1851—1900. dec. 31-ig felnőtt 628,494 kor. 28 fillérre, ezután

évi kamatjövedelem	65,031 K. 56 f.
kiadása csak	32,332 K. 18 f. azzal a

megjegyzéssel, hogy e kiadásból kártalanításokra csak 4888 K. és 82 f. fizettetett ki, a többi, vagyis 27,443 K. 36 f. ismét az alap gyarapítására fordított.

Az eperjesi egyházmegyében:

Bevétel	16,621 K. 63 f.
Kiadás	16,573 K. 89 f.
Készpénz	47 K. 74 f.

lottel fensikra gördül. Itt kezdődnek a metzi csatások látványai. Eleinte semmit sem látunk, csak egy, meglehetősen unalmas és egyhangú sikot, melyen aratnak, szántanak, takarmányt kaszálnak. Szóval egy közönséges határt, melyben bőven termett minden, a mit az ember a termőföldtől várhat.

De tovább haladva a fensikon, apró halmok vonják magukra figyelmünket. Ugy néznek ki, mint azok a földrakások, melyekkel nálunk ősz idején a gazdák a burgundi répát téli megőrzésre eltakarják. Csakhogy nem olyan magasak és gondosan ápolat gyepel vannak benőve. Minden ilyen kis halom tövébe valamilyen összerótt fadarabot szúrtak le, melyről hogy micsoda lehet, még nem tudjuk. A kis halmok feltűnően szaporodnak. Kezdetben csak kettő-három tűnt fel, most már gyors egymásutánban az országot mindakét oldalán hász-harminc.

A halmok körül munkásnép sűrű-forog, kaszák pengéje, arató asszonyok sarlója, lassú járásu nehéz lovaktól vontatott ekék vasa súrolja azokat a szép mezei virágokat, melyekkel a kegyelet ültette be a halmok pázsitát. Jó, hogy ez a nép olyan néma. Mert temető ez a nagy fensík, s a halmok rajta hősök porladó hamvait fedik. Ott temették el őket, a hol elestek, a hol

Tőkeálladék	29,710 K. 26 f.
Hátralek	294 K. 60 f.
Összes vagyona	30,052 K. 60 f. összegyűjtve
4 év alatt, M. e. vagyon	21,809 K. 46 f.
1900. évi vagyonszap.	8243 K. 14 f.

Ime, mily óriási ez alap az esztergomi főegyházmegyében, és mennyi jót lehetne vele évenként eszközölni, ha ez alap fölös évi jövedelme már nem az alaptőkéhez csatoltatnék többé, mert hisz ez már a nélkül is nagyon nagy, de a tűzkárok kielégítése után, más üdvös célokra, teszem a szegény és rossz iskolák fölépítésére fordítatnék. Avagy ott nincs gyatra iskola s nem fordul elő allamosítás?

Már most nézzük, hogy a mi szegény egyházmegyénk még szegényebb templomai pénztárából mily rengeteg összegeket dob évenként a tűz elleni biztosító társulatok feneketlen pénzes ládáiba.

Van 148 plebánia-épületünk, ugyanannyi plebániái sok főközségi templom ugyanannyi iskolával. Előttem fekvő 102 plebánia adataiból azt hámozom ki, hogy egyes plebánia átlagos biztosítási kiadása évente 82 korona, 102 plebániáé évi 8364 kor.; ez összeghez hozzáadva ugyan e kules szerint a többi 46 plebánia biztosítási költségeit 3772 koronában, fizet e szegény megye biztosító társulatoknak évente 12,136 kor. És ha ezen összeghez hozzáadjuk még azon hányadot, melyet a püspöki uradalomok épületei, a káptalan s szerzetesrendek rezidenciájuk s gazdasági épületeik után többnyire zsidókezekben álló társulatoknak fizetnek, bátran lehet tenni ez összeget évente legalább 20,000 koronára. Már most kérdelem: Nem maradhatna ez a pénz az egyházmegye kezelése alatt és nem volna-e okos dolog ezt a tekintélyes összeget gyümölcsözővé tenni az egyházmegyei kultúrelőmozdítására? Illő, hogy mi egyháziak ügynökei legyünk e sok nyereszkesdő társulatnak, és az egyházi pénztárak fillereit oda dobjuk részvényeseik gazdagítására? Avagy ki tilthatja meg nekünk, hogy e biztosítási alap évi jövedelmének fölöslegét p. o. düledező iskoláinkra fordítsuk?

Ellenvevük, hogy míg az ilyen biztosítási alap összegyűjtetne, az időközben esetleges tűzkárok honnan lennének fedezhetők? Laikus szemem itt absolute semmi oly nehézséget nem lát, mely miatt ez olyannyira jövedelmező vállalatba hoesátkozni nem lehetne, mert hisz ha a kezdet nehézségeivel meg tudott küzdeni még az a szegény s oly áldatlan viszonyok között élő eperjesi egyházmegye, miért nem tudna a miénk? Eltekintve attól, hogy 5—8 év alatt alig fordul elő egy jelentékenyebb tüzeset, és megengedve, hogy nagyobb tűzkárt is kellene az alapnak fedeznie a

biztosító intézetnek már megalakulása első évében is, vajjon nem kezel-e az egyházmegyei alapítványi hivatal oly alapokat, melyekből ez időbeli tűzkár, visszatérítésig, minden nagyobb nehézség nélkül — habár kölcsönfölvétellel is előlegezhető lenne? Hisz egybevetve a normális plebániabeli tüzesetek számát az évi biztosítási járulékokkal, fenti számadatokból is látjuk, hogy e kölcsönadó alap két évig sem várna kielégítésre, ha az ily biztosítás az egész egyházmegyére kötelezőnek mondatnék ki.

(Folyt. köv.)

M.

Fölvívás Nyitra megye néptanítóihoz!

Vettük és a jó ügyre való tekintetből készséggel közöljük a következő lelkes felhívást:

Szívetekhez és eszetekhez kívánok szólani megyénk néptanítói, szeretett Kartársaim!

Mindenki tudja, hogy a pálya, melyen haladunk, egyike a legterhebb és leghalátlanabbaknak; súlyos anyagi gondokkal kell küzdenünk, s ha önjavunkra valami nagyobb szerüt akarunk létrehozni, ugyancsak vállvetett szoros összetartásra van szükségünk, melyet csak az őszinte szívből eredő kartársi lankadatlan szeretet hozhat létre.

Szeretet lakozzék hát közöttünk kedves kartársaim, s akkor, habár sokan közülünk nyomorral is küzdenek, mégis bámulatos nagy dolgok keresztülvitelére leszünk képesek; mert hiszen sokan: 28,000-en vagyunk!

Vezéreink, országunk szívében a kartársi szeretet, s az abból eredő összetartásra számítottak leginkább, midőn megalkották jótékony intézményünket, az „Eötvös alapot“, mely később a közelmúltban a „Ferencz József Tanítók Háza“ gyönyörű gyümölcsét termette, s mely előtt minden intelligens ember kalapot emel.

Bázzuk is vagyunk mi ugyebár szeretett kartársaim a mi házunkra; csak az a kérdés, vajlon jogosan tehetjük-e azt mindnyájan? Fajdalom, tiltakozik az ellen az a szomorú adat, hogy huszonegyezer szegény nagy seregünk közül alig 3000 tagja van az Eötvös alpnak. Pedig, hogy az mily áldásdúsán működhetne, ha mindannyian erkölcsi kötelességünkhöz híven tagjai lennénk, abból is kitűnik, hogy az alap csekély arányú erejéhez képest keletkezése óta 1601 család segélyezett 229,000 korona értékben. Mily fényes eredményt érnek el, ha mindnyájan tagjai lennénk az alapnak — gondoljatok arra szeretett Kartársaim! Hány nyomorral küzdő pályatársunk szemében volna a fájó könyű — az öröm könnyvévé?!

S vajlon oly terhet vesz-e magára az, a ki

megtalálták véres, csonka tetemüket. Huszat, ötvenet, százat ástak el egy sírba, a helyet hamarosan megjelölték, az elhaltak számát feljegyezték s azt is, hány franciát, hány németet takar a sír.

Később, mikor a háború vihara elvonult, a kegyelet felkereste a sírokat, felhantolta, a hit vigasztaló enyhülő fájdalom pedig mindenik tövébe egy darván összerótt keresztet tűzött le. S ez a kegyelet szünet nélkül virraszt a drága emlékek felett. Évenként augusztus 15-én sok százezer ember gyűl itt össze Németország minden részéből. A síkot kivilágítják, a sírokat megkoszorúzzák, a felállított katona-sátrakban gyászisteniszteletet tartanak. A franciák ebben az ünnepségben nem vesznek részt, de azért ők sem feledkeznek meg elesett honfitársaikról. Anyyira nem, hogy éppen ők pendítettek meg a sírok felnyitásának s a halottak méltóbb eltakarításának eszméjét, mire névze a német kormányynyal barátságos megegyezésre jutottak.

Minden évben előre meghatározott napokon fényes katonai küldöttségek jelennek meg mind a két részről a határon. Kölcsönös üdvözlés után, a nélkül, hogy a határvonalat átlépnek, a francia küldöttség előadja küldetésének célját, mire azután francia sírásók német tiszték kalauzolása és pol-

gári ruhába öltözött francia tiszték ellenőrzése mellett felnyitnak néhány sírt, a francia halottak tetemét kiszedik, a kirendelt német katonaság sortűzet ad, a zenekar gyászindulót játszik, a tetemetek elsőrangú halottas kocsikra rakják fel, s így a legnagyobb gyászpompá kifejtése mellett szolgáltatják át a halottakat a francia küldöttségnek, mely a drága hamvakat francia földön, külön e célra berendezett temetőben takarítja el.

Minden évben háromszor-négyszer ismétlődik a honfitársi kegyeletnek ez a magasztos ünnepe. A gravelotte-i és st. privat-i mezőkön ma már kevés francia nyugszik, sok ezret szállítottak már vissza hazájukba, hogy az áldott anyaföld adjon pihenést azoknak, a kik érette harcoltak és meghaltak. De a német sírok is egyre ritkulnak, mert a németek is katonai temetőkbe hordják össze az elesett bajnokok tetemeit. Így a gravelottei katonai temetőben négy ezren, a st. privat-iban 12 ezren aluszszák örök álmaikat.

Ki ne hajolna meg tisztelettel a kegyelet ezen tényei előtt, hiszen azokkal a hálás nemzet hős fiainak az emlékezetét dicsőíti meg. De a csatások látogatói, még azok is, kiket nem a pusztá kíváncsiság vezet az emlékezetes helyre, csak sajnálhatják a hullámozó vetések, dolgozó munkások, a szántóföldek és rétek dombjai kö-

elép az „Eötvös alap“-ba?.. Tudjátok, hogy csak 3 korona az évi tagsági díj; azt meg kell bírunk, s meg is bírjuk, csak igazán akarnunk kell. De, persze olyanok vagyunk mi szeretett Kartársaim, hogy mindenért inkább tudunk lelkesedni, csak önnön boldogulásunk iránt vagyunk többnyire közönyösek. Ne legyen ez így tovább!.. Rázzuk le magunkról a léha közönyös-séget; le a renyhe éhbetelenség rútságát. Tegyük a dolgot becsületbeli ügyünké, mert gondoljuk meg a szép példaszót: „Segíts magadon, s az Isten is megsegít“.

Föl tehát szeretett Kartársaim, kik e nemes megyében lakotok! Lépjetek be haladéktalanul mind egy száltag magasztos célú intézményünkbe: az „Eötvös alap“-ba! Most, midőn legtöbben kissé jobban hozzá jutunk a ritka pénzmaghoz, ne sajnáljuk a 3 koronát beküldeni Schmidt Albinhoz (Wesselényi u. 44. sz. VII. ker.).

E mellett egy kisebbszertű, de mégis szép jövedelemmel biztató dologra hívlak föl szeretett Kartársaim!

Vásároljuk és terjesszük teljes készséggel és buzgósággal a „Tanítók Háza gyufáját“ és a „Tanítók Háza szappanját“! Mindkettő megérdemli a pártolást, mert jó minőségűen fogva, más hasonló gyártmányokkal bizvást megállja a versenyt, s a „Tanítók Háza“-nak jövedelmet hoz. Ne kicsinyeljük e jövedelmet, mert: „Sok kicsi sokra megy“; s például a „Tanítók Háza gyufája“-ból f. év jun. hó közepéig 2600 korona 14 fillér jövedelme volt az „Eötvös alap“-nak. Pedig csak a kezdet kezdeten vagyunk!.. Csupán tájékozásul fölemlitem, hogy úgy a „Tanítók Háza gyufáját“, mint a „Tanítók Háza szappanját“ Bpsten a Láng M. A. és Társa cég nagy raktáron tartja; s hogy most már gyártatják a „Tanítók Háza kénes gyufája“ is Reisner Emanuel vegyészeti gyárában (Gyula, Bekés vm.).

Szeretett Kartársaim! Tegyük szívünkre kezünköt, valljuk be hibánkat, s ezután tiszta szívvel, erős lélekkel buzgólkodjunk a kifejtettem irányban jöletünkön, mely egyúttal a népnevelés és tanítási magasztos munkáját is eredményében elősegíteni hivatva van. Ne legyen Nyitra vármegye tanítói között egy sem, ki ne lenne ez év folyamán az „Eötvös alap“ tagja! Mutassunk példát az egész ország tanítóságának!

Csupán arra kériek még benneteket szeretett Kartársaim, kik még nem vagytok ez idő szerint az „Eötvös alap“ tagjai, — ne sajnáljatok tőlem egy levelező lapot s a kis fáradságot, hogy mihelyt bekülditek az évi tagsági díjat — tudásátok azt velem, s én a belépők neveit a m. t.

zött elszórt sírok ritkulását, tűnését, mert e sírok a metzi csatamező legérdekesebb és legmeghatóbb emlékei.

Visszajövet már estére járt az idő, midőn a gravelotte-i fensik sírhalmához érkezünk. A templomok harangjai Ave Mariára kondultak meg. A sok arató, szántó, fuvarozó ember mind levette a kalapját és imádkozott. Helylyel-közeli kisebb csoportok körülterdepeltek egy-egy sírt, férfiak, asszonyok, gyermekek kaszát, sarlót, különféle holmit tartva felig összekulcsolt kezükben néma megilletődéssel borultak a gyepes hantokra, melyek alatt talán szülei, vagy rokonaiak hamvai piheenek. Az esthomály árnyleplelt borit a domborodó sírokra, az ég csillagos sátorából bágyadt fény sugar siklik le a szomorú tájra, áttöri a finom szövésű leplett, ezüst szallagokkal fűzi át a rónát, halovány világosságot vet a felkörben futó dombok koszorújára. A munkások raja eloszlik, morgó beszédük és lépteik zaját elnyeli a nagyobbdó távolság köre, esend ereszkedik le sikradombra, az élők imáját a néma természet fohászai váltják fel, melyeket gyengén suhogó szárnyakon visz a Teremtő trónja elé az esteli szellő, a hősök porai felett égi nemtők nyájas lelkei virrasztanak.

Hát nem lesz kár, ha a metzi csatásknak

Szerkesztő Úr szíves engedelmével e. b. lap hasábjain közölni fogom, mert céloim nem nyugodni addig, míg Nyitra megye összes néptanítóit nem tudom az „Eötvös alap“ tagjának; meg aztán, higgyétek el, hogy becses tudósításaitokat kedves emlékeimül fogom megőrizni mindenkor.

Szeretett Kartársaim, föl tehát, buzogjatok!

Legyen Isten áldása fölhívásomon!

Nyitra-Bodok, u. p. Pográny.

Illvay Nándor.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Dr. Tóth János, lapunk felelős szerkesztője f. hó 5-én Trencsén-Teplicből, dr. Mihalovics Ede, theol. tanár Zsolnáról, visszaérkeztek Nyitrára.

Zsinati vizsgálat. F. hó 3-án Nyitrán zsinati vizsgálat tartatott, melyre jelentkeztek Benyak József kis-ugyicsai, Szpuszta István felsőmarikóvai adminisztrátorok és Blunár János rajeci káplán. Mind a három jelentkező a vizsgálatot sikerrel állotta ki.

Gyász-istenisztelet. Erzsébet királyné halálának évforduló napján, f. hó 10-én d. e. 9 órák a vári szekesegyházban ünnepélyes gyász-istenisztelet lesz.

Főnöknő változás. A nyitrai közkórház főnöknőjét, Szerafin testvér elüljárósága a budapesti garnison kórházhoz helyezte át. Az eltávozott főnöknő, a ki a nyitrai kórház megnyitása, 1894 óta állott a betegápoló személyzet élén, hatáskörét nagy ügyességgel töltötte be, fáradhatatlan szorgalma, jószívűsége és önfeláldozásával pedig kivívta magának feljebbvalói becsülését, az ápoló személyzet és a cselédség rajongó szeretetét. Kísérje őt működésének új, nagyobb szabású színterére mindazok halála, kikkel jót tett, mindazok visszaemlékezése, kik tisztelték és szerették! — Helyére a gráci elüljáróság Ludmilla testvért nevezte ki a budapesti Sz. Rókus kórházból, a ki állását mult kedden foglalta el.

Eljegyzés. Zhorella Gyula a „Nagy-Tapolcsány és Vidéke“ szerkesztője és nyomdátulajdonos Nagy-Tapolcsányban eljegyezte magát özv. Holzer Frigyesnével, szül. Pauchly Etelka úrnóval, néhai Pauchly szkicói birtokos szépműveltségű, kedves leányával.

ezt a felséges romantikáját megsemmisíti a fényűző kegyelet, mely az egyszerű sírhalmok csontjait pazarul díszes, művészi kivitelű szobrok és emlékkövek sokaságától ékesített temetőbe gyűjti össze? Ki gondolná, hogy néha a kegyelet is milyen rideg munkát végez.

De jól van ez így. A mit egy nemzet, hű fiainak az emlékezetéért tesz, azzal önmagát tiszteli meg. A háborúk neves és névtelen hőseinek egyetlen pályabére a dicsőség. Kivitták őket azt vérök ontásával, bearanyozták vele feláldozott életüket. De már sírjukra a dicsőséges emlékezet koszorúját csak a halás nemzet teheti le. S ha leteszi fényűző pompával, művészi ékességekkel, ki tehetne az ellen kifogást? De siessen mindenki, a ki a metzi csatamezők sírhalmait látni akarja, siessen, a míg a takarítgató, buzgó kegyelet e sírhalmokat el nem tünteti.

Nem messze a sírhalmos mezőktől úgy Gravelotte, mint Sz. Privat mellett számtalan oszlop és emlékkő áll, melyeken a csaták nevezetes mozzanatai vannak megörökítve. Így a gravelottei hegnyilás szelén hatalmas emlékoszlop jelzi a pomerániai ezredek váratlan megérkezését, kik az augusztus 16-iki csatában a már minden oldalra ingó és bomló német hadtesteket a szétszóratástól megmentették és a franciákat, a kik rop-

Iskolai beiratás. A nyitrai kath. főgimnáziumba az iskolai év elején 474 tanuló, a helybeli kath. felsőbb leányiskolába pedig 170 leány növendék iratkozott be.

Adományok. Thaly István kir. műszaki tanácsos, ki saját kérelmére hasonló minőségben Esztergomba helyeztetett át, távozása előtt nagylelkűségének tanujelét adta azzal, hogy több jótékony célú és kulturális egyesületnek jelentékeny összegeket adományozott. Így többek közt a kath. kőműves-egyesületnek 50 koronát adott, mely adományáért az egyesület az alapszabályok értelmében a nemes szívű emberbarátot alapító tagjainak sorába veszi fel, s ily módon fejezi ki iránta háláját. Az adományért különben az egyesület elnöksége lapunk útján is benső köszönetet mond a nagylelkű adományozónak. — Engel József, nyitrai kereskedő, a Ferenc József-rend lovagja 200 koronával a bécsi magyar egyesület alapító tagjai közé lépett, mely adományáért az egyesület elnöksége a jószívűségéről ismeretes adományozónak ez úton is hálás köszönetet mond.

Köszönetnyilvánítás. Thaly István kir. műszaki tanácsos Nyitráról történt távozása alkalmából, az elaggott és munkaképtelen szegénysorsu iparosok alapja javára 50 koronát adományozott. Fogadja e nemeslelkű adakozó ez úton is az ipartestületi előljáróságnak őszinte és hálás köszönetét.

Figyelmeztetés. A nyitrai 14. honvédelmi pótartalékosai folyó évi szeptember hó 9-én d. e. 7 és 11 óra közötti időben Darázs község mellett, fölőiránnyal Kajsza község felől Pleska hegynek, harcszerű céllövészeti gyakorlatot tartanak. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az említett napon a lövészterületen levő erdőben való tartózkodás vagy járkálástól óvakodjék. A céllövés idejében a lövés irányában a magaslaton vörös zászló fog kitűzteni és megfelelő számú örök lesznek kiállítva.

Torony-zene. A nyitrai zeneegyesület zenekara vasárnap, f. hó 15-én, Szűz Mária sz. neve ünnepén, d. u. fél 6-kor a vártorony erkélyén régi Mária-énekeket fog előadni.

Zarándoklat. A mult hó 26-án Pécsről Pozsony—Bécsen át elindult lourdesi zarándoklathoz Nyitráról özv. Scsaszn Antalné csatlakozott, a kitől azt az értesítést vettük, hogy a zarándok társaság szerencsésen érkezett meg Lourdesba, a honnét f. hó 10-én jönnek haza.

Távirói rendetlenség Nyitramegyében. Panaszképen írják lapunknak, hogy valaki aug. hó 28-án Nyitrán a reggeli órákban

pant erőszítással Verdun felé utat iparkodtak maguknak nyitni, visszaüttek hadállásaikba. Hogy hogyan mulaszthatták el a franciák a hegnyilás eltorlaszolását, az katonák és laikusok előtt egyaránt megfoghatatlan.

De ki bírná leírni az eseményeket, melyekre az a sok oszlop, emlék- és sírkő emlékeztet. Két nagy nemzetnek két napi véres élettörténetéről beszélnek e sírok és kövek, harminc ezer közember, vagy másfél ezer tiszt haláláról, babérokról és mélységes gyászról.

A mely részen a győzelmi babérokat aratták ott van a csodálkozásunk, a melyiken gyászfátyolt kötött a balvégzet a hősök fegyvereire, ott van a rokonszenvünk és a részvétünk.

Adieu.

Sziporkák.

Nagyítsák meg... Panaszkodnak a diákok a professzor úrnak, hogy a konviktusban nagyon kicsiny adag húsfélét kapnak. — Tegyük mikroszkop alá! — felel az elhízott tanár úr egykedvűen.

Szemrehányás. Apa: Ugyan Károly, nem szégyelsz egy magadnál kisebb fiút megverni? — Fia: Te se szégyelsz engem megverni, pedig én sokkal kisebb vagyok tenálnad.

Negyedre — nem ázsiai, hanem nyitramegyei községbe, mint a panaszos levél mondja — szülő táviratot adott fel, mely azonban rendeltetési helyére meg nem érkezett, sőt egy hete elmúlt már a nélkül, hogy a címzett kezébe jutott volna. A táviratkezelés ilyen hibáin sürgősen kellene segíteni.

A nyitravárosi szépitő egyesület népünnepejét rendező bizottság múlt hó 28-án számolt be az egylet választmánya előtt kiküldetésének és működésének eredményéről. A vigalmi bizottság jelentése szerint a f. hó 11-én megtartott népünnepej összes bevétele 1814 korona 10 fillért tett ki, míg az ünnepej rendezésének költségei 1069 korona 60 fillérré rugtak. E kiadási összeg nagyságából is látható tehát, hogy a szépitő egyesület nem riadt vissza áldozatok hozásától, csak hogy a nagyérdemű közönségnek az ünnepej minél kellemesebbé, változatosabbá és emlékezetesebbé tegye. A fáradhatlan bizottság buzgalma különben a sikerült rendezés szépségében rejő erkölcsi siker, valamint az ünnepej anyagi haszna méltóan meg is jutalmazta. A nyitravárosi szépitő egyesület ezuttal kötelességének tartja, hogy úgy az egyesület kebeléből kiküldött, s dr. Babó Tivadar, Bócz Antal, Boros Marcel, Morton József, Ocskay László urakból álló törzsbizottságnak, valamint a többi, rendezésben résztvevő uraknak a sikeres rendezés körül kifejtett fáradozásukért köszönetét fejezze ki, nem különben halás köszönetét nyilváníttja a következő, az ünnepej sikerének emelésében számottevően résztvevő hölgyeknek is, és pedig: Belák Kamilné, Bócz Antalné, Mazóly Antalné, Mercader Edéné, Pichler Zdenkóné, Szécsy Ferencné urnóknak, továbbá Ádám Eugenia, Baranyai Anka, Belák Juliska, Boxhorn Laura, Braunsteiner Gabris, Janka és Margit, Endrődy Helén, Ehrenfeld Elsa, Filberger Margit, Holub Gusztó és Olga, Huszár Lujza, Iritzer Gizella, Kaló Piroška, Kalavszky Ilonka, Marossy Margit, Mercader Nelly, Munels Irén, Murányi Mariska, Nürnbergi Hermin és Zsófia, Ötvös Margit, Palkó Mariska, Polyák Ilon, Irén és Margit, Rébay Mariska, Scherk Irén, Jolán és Teresi, Seeber Ilonka és Lujza, Szécsy Valeria, Szöretics Hilda és Toller Irma kisasszonyoknak, Megemléztendőnek tartjuk, hogy a szépitő egyesület feuti választmányi ülésén elhatározta, hogy az ünnepej rendezéséből nyert összeget a közönség egy régi vágyának teljesítésére és pedig a nyitrazobori országút oldalán létesítendő sétány felállítására fordítja és e tervet keresztülvitelére Lantos Ignác, Metzger Ede, Morton József és Pascher Imre urakból álló bizottságot küldötte ki.

Nyilvános köszönet. A felső-szrnyei szegény egyház főoltáranak gyökeres javítása költségeinek fődözésére Méltóságos és Főtisztelendő Bende Imre püspök úr saját pénztárából 200 koronával hozzájárulni méltóztatott. Fogadjon ez úton is Ömeltósága e nemesszívű adományaért legáltalásabb köszönetünk kifejezését. — Felső-Szrnyén, 1901. szeptember 3-án. — *Id. Diera Ignác*, plebános.

Pályázat postatiszti tanfolyamokra. A m. kir. posta, távirat és távbeszélő elnökgazdátja a posta-, távirat- és távbeszélő-kezelési szolgálatban alkalmazandó és a XI. fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. törvények által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta- és távirat-segédtsztek kiképzésére ez évi október hó 15-től hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyit a következő posta- és távirathivataloknál: 1. a budapesti posta- és táviratigazgatóság kerületében: Kecskeméten és Selmecbányán, 2. a kassai posta- és táviratigazgatóság kerületében: Eperjesen és Sátoralja-Ujhelyen, 3. a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság kerületében: Brassóban és Kolozsvárott; 4. a nagyváradi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Aradon és Debrecenben, 5. a pécsi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Keszthelyen és Mohácsban, 6. a pozsonyi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Nyitrán és Léván, 7. a soproni posta- és táviratigazgatóság kerületében:

Székesfejervárott és Szombathelyen, 8. a temesvári posta- és táviratigazgatóság kerületében: Szabadkán és Verseken, 9. a zágrábi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Eszéken és Zimonyban. Ezen tanfolyamokra hallgatókúl főlvetetnek: a) első sorban az 1873. évi II-ik törvény-cikk 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; b) postamesteri vagy posta- és táviratigazgatóságban szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, esetleg ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, d) a főnti iskolai előképzettséget igazoló, 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A főlvetelre megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy a folyamodó 1. magyar állampolgár; 2. 35-ik életévét még nem haladta túl; 3. a magyar, illetve a horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4. feddhetetlen előéletű; 5. a posta- és táviratigazgatásra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói tandíj címén fejenként 20 (husz) koronát kötelesek fizetni s ezen díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentetnek föl. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és táviratigazgatási állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és táviratigazgatásjelölték létszámába felvétetnek s a segédtszteknek költségvetésileg megállapított létszámában beálló üresedéshez képest posta- és táviratigazgatásjelöltékké nevezetnek ki; a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévüknek betöltése után számíthatnak. Akik ezen tanfolyamokba belépni óhajtának, sajátkezüleg irt folyamodványokat, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelve folyó évi szeptember hó 30-áig és pedig a már közszolgálatban állók föltöltés hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester közvetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és táviratigazgatósághoz nyújtják be.

Az ezidei termés. Kétségtelenül meg lehet tehát már állapítani, hogy az ideai gabona-termés az egy rozs kivételével jóval kisebb a múlt évinél. Minőségileg azonban, habár tényleg sok a gyenge minőségű mag, az eredmény mégsem annyira gyenge, mint a minőnek eleinte ígérkezni látszott. Jöcskán található ugyanis az ország minden részén szép színű és jó minőségű gabona. Minőségileg úgy látszik, legfőbb kifogás alá esik az árpa, mely csak kivételesen mondható első minőségű árunak. A buza súly minősége vidékek szerint igen különböző; az átlagminőség nagyobbára 76—79 kilogrammra becsülhető; a különböző országrészek szerint pedig mintegy 74—82 kilogrammnyi súlyhatárok között ingadozik az ideai buza súly szerinti minősége. A szalma terméshozama országszerte a normálnál jóval csekélyebb. Ugyanazt lehet mondani a szénatermésről is, úgy, hogy az idén a szénatakarományban országszerte mindenütt tetemes hiány fog mutatkozni. Az aratást, hordást, sőt a cesélést is az ország nagyobb részében már befejezték. Buzában tűrhető termésátlagokat mutathat fel 27 vármegye, ezek közt Nyitra, Bars, Pozsony és Trencsén. Ezekben a terméshozam meghaladja a 6 métermázsát. Kat. holdankint 5—6 m. mázsa a termés: Esztergom, Hont, Liptó, Nógrád, Túróc stb. összesen 32 megyében. A többi megyékben a buza termésátlagok még az 5 m. mázsát sem érik el.

Monstre pör. Még 1896-ban történt, hogy az udvarnoki lakosok a község előjáróit azzal vádolták, hogy a községi vagyont hanyagul és hamisan kezelik, a községi pénztár pedig a rendetlen kezelés folytán nagy hiányokat mutat fel. Egyszóval sikkasztással vádolták őket és megtették ellenök a feljelentést. Az I. fokú hatóság nyomban megvizsgálta a pénztárt s úgy ezt, mint a pénztári könyveket a legteljesebb rendben találta. Ezzel az eredménnyel nem elégedtek meg a vádlók, hanem újabb adatokkal pótolván beadványukat, az I. fokú ítéletet meg-

felelbezték. A II. fokú hatóság az ügyet szintén alapos vizsgálat alá vette, de még formahibát sem talált a községi vagyont kezelésében. A polgárok most már a III. fokú hatósághoz fordultak, mely a pénztár kezelőit és az összes községi előjárókat minden gyám alól felmentette. Erre aztán megfordult a kocka. Az előjárók Pasztorek Mihály bíró és Markó István jegyző az összes községi előjárókkal együtt a vádlók ellen rágalmazási pert indítottak a nyitrai kir. törvényszéknél, mely múlt kedden szept. 3-án kezdte meg főtárgyalást. Nem kevesebb mint 69 vádlót és 32 tanút idéztek be. A törvényszék ekként alakult: Elnök: Miklósy Arthur kir. tvszéki bíró, szavazó bírák: Reinichovszky Rezső és dr. Kovács Ödön kir. tvszéki bírák, jegyzőkönyvvezető: Süteő István kir. tvszéki jegyző, közvádó: dr. Lopusny Ottó kir. alügyész. — A tárgyalás pénteken fejeztetett be és a vádlottak felmentésével végződött. A közvádó az ítéletet megfellebbezte.

Kinevezések. Medlen Titusz szakolcai káplán Szomolánkára adminisztratornak, Reményi Károly nyitra-vidéki segédjegyző számvevőségi gyakornokká, Buchelt Burkard utmester I. oszt. irnokká, továbbá Szilágyi László irnok, Balazsovich János közgyám és Lipovniczky Pál II. osztályú irodatiszteké nevezettek ki.

Az érdeklődők figyelmébe! A néhai Baázs István, kosztolnaitici esperes plébános után maradt ingóságok — mint lapunknak írják — szept. 12-én fognak Kosztolna-Miticen nyilvános arveresen eladatni.

A nyitrai választókerületben a képviselő-választás élénnek ígérkezik, a mennyiben a Bánfiyánus dr. Janits Imre ellen, mint értesülünk Emődy József, a nyitramegyei gazdasági egyesület elnöke szándékozik fellépni szabadelvű agrárius programmal. Emődy szándékolt fellépése ellenzéki körökben is sok rokonszenvvel találkozhat.

Tisztelt ügybarátainkat, valamint lapunk minden olvasóját kérjük egész bizalommal, miszerint a kerületükben felmerülő minden választási mozgalomról bennünket lehetőleg gyorsan, habár csak egy levelező lapon is értesíteni sziveskedjenek. Ne hagyják ez értesítést „másra”, mert ez a más is rendszeren úgy gondolkodik s így mi szenedjük meg leginkább. Vidéki elvtársainkban, vagy bármely más t. olvasónkban bizonyára megvan akkora jóakaratt irányunkban, amennyi esetleg egy rövid kis értesítés megírására szükséges lesz. — Csak így leszünk azon kedvező helyzetben, hogy úgy Nyitra, mint Trencsénmegyére vonatkozó választási mozgalmat lehetőleg mind hozhatjuk. Inkább röviden, de minden kerületből. — A szerkesztőség.

Az amerikai Egyesült Államok elnökét agyonlőtték. Lapunk zártakor vesztük a megrendítő hírt, hogy Mac Kinley az Egyesült Államok elnöke orgyilkosságnak esett áldozatul. Az államfőkre irányuló örült hajtóvadászat ismét jól irányzott lövést tett a társadalmi rend ellen. Az államfők összerezzennek; a rendőrségi praetorianus legiók megindítják a hajszát és kétségkívül elfogják a gyilkost, kivégeztetik egyik-másik cinkostársukkal. — De azzal még nincs elnyomva a baj, csak rövidke időre elodázva. A gaz, a dudva nem vész ki, ha lekaszálják, csak annál jobban erősödik gyökerében. Még erőszak sem segít rajta. A gyilkost legrosszabb esetben kivégzik; arra pedig ugyis el vannak készülve azok, kiknek semmi veszteni valójuk nincsen, miután a vallás-erkölcsi alapot kiütötték lábaik alatt. A társadalom vallás-erkölcsi regenerációjára van szükség. Méltányos törvények, s ezeknek igazságos alkalmazása kell a népeknek, s ha ez meg lesz, akkor sem páncélingre, sem megkettőztetett őrségre nincsen szükség, akkor az uralkodók és államfők nyugodtan mozoghatnak az istenfől és tekintélyt tisztelő társadalom közepette.

Vizslaverseny. A József-Ágost főherceg védnöksége alatt álló országos magyar ebtenyészti egyesület szeptember 1-én és 2-án Nagy-Surányban vizslaversenyt rendezett. A verseny azonban

annyira exclusiv volt, hogy az a kis számú közönség, melynek sikerült a verseny helyét és idejét megtudni, az eredményről semmi tudomást sem szerezhetett.

A hadgyakorlaton levő katonaságból a 13-ik gyalog honvédezered, egy század honvédbuszarral és egy üteg ágyúval szept. 4-én Nagy-Surányba érkezett. 5-én a gyakorlatot tovább folytatva Perbetere vonultak.

Második országos kath. nagygyűlés. A magyar katolicizmus kilencszáz éves jubileuma alkalmából megtartott országos katolikus nagygyűlés — melynek emléke feledhetetlenül él meg mindnyajunk szívében — megbizta a katolikus körök országos szövetségét, hogy a most folyó esztendőben is katolikus nagygyűlést rendezzen s ennek megtartásáról gondoskodjék. E megbízatásnak megfelelően, a Magyarországi Katolikus Körök Országos Szövetsége a *második országos katolikus nagygyűlésre* hívja meg a magyar katolikusokat: hogy találkozzanak egymással erőt, bizalmat, reményt merítsünk egymás hitűségéből, hazaszeretetéből, lelkesedéséből; hogy kifejezést adjunk újbeli hitűségünknek, ragaszkodásunknak Anyaszentegyházunk és édes magyar Hazánk iránt; hogy tanácskozzunk teendőink, jövő feladataink felől, melyek a jövőben reánk várnak, azokról a kötelességekről, melyeket teljesíteni kell egyházunk és hazánk javára, dicsőségére. A második országos katolikus nagygyűlés *november 4-7 napjain fog megtartani* Budapesten az ország fő- és székvárosában. A nagygyűlésnek rendes tagja lehet minden katolikus férfi, ki ezen szándékát folyó évi október hó 15-ig a nagygyűlést előkészítő bizottság irodájában (Molnár-utca 11. Kath. Kör.) bejelenti s tagsági díj fejében 4 koronát fizet. A rendes tagok résztvehetnek a szakosztályi üléseken, a nyilvános üléseken, a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepeken, s a szakosztályi üléseken szóbeszéd és szavazási joggal bírnak. A hívők pártoló-tagjai lehetnek nagygyűlésünknek s tagsági díj fejében két koronát fizetnek. A pártoló-tagok a nyilvános üléseken s a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepeken vehetnek részt. Kedvezményes utazásról, ételmezésről, lakásról gondoskodik a főbizottság. Nagygyűlésünkkel egyidejűleg fog megtartani: az Eucharisztikus kongresszus, a Kath. Körök Országos Szövetségének évi közgyűlése, a Keresztény Szövetkezetek harmadik kongresszusa. Mindezekről, valamint a részletes programról is idejekorán fognak a jelentkező tagok értesítettni. A jelentkezéseket, hogy mindennel idejében készek legyünk, kérjük október 15-ig okvetlen beküldeni. Magyarország Katolikusai! A múlt évben megtartott katolikus nagygyűlésen diadalmasan emeltük magára a magyar katolicizmus hőfőher lobogóját, felírva rája a magyar katolikus szívek előtt kilenc századon át szent és magasztos jelszavakat, amelyekért élünk s ha kellett meg is haltunk — Isten, király, haza! Jöjjünk össze ez évben ismét, ezren és ezren, ennek a zászlónak szárnyai alá, megújítani hűségű fogadalmunkat, vallomást tenni katolikus hitünk-ről, magyar hazaszeretetről, erőt meríteni a reánk váró kötelességek buzgó teljesítésére. Papok és világiak, szegények és gazdagok, egyesületeink, községeink jöjjenek el mind, hogy a hitnek és hazaszeretetnek érzelmében egyesülve, közös buzgósággal kérjük Nagyszószózatunkat, égi Patrónánkat, hogy ne feledkezzék meg továbbra sem, édes hazánkról, Magyarországról. — Budapest, 1901. szeptember hó 1-én. A Magyarországi Kath. Körök Országos Szövetsége nevében: Györky Ödön, titkár, Ifj. gróf Zichy János, elnök.

Nyitramegyei esküdtek. A folyó év III. negyedére a nyitramegyei esküdtszéki tárgyalásra a következők sorsoltattak ki: Spitzai Lajos magánzó Érsekújvár, Rébay Arnold nyug. kir. tszéki bíró Nyitra, Szabó Gyula földbírtokos Negyed, Stern Mór ecetkereskedő Érsekújvár, Mezey Gyula mérnök Tornóc, dr. Mitter Jenő

ügyvéd Szokolca, Kovács Imre ügyvéd Holic, Lukács Samu cukorgyári ellenőr Tavarnok, Kiss János gazdasági titkár Ó-Széplak, Knobler Gusztáv földbírtokos Krenes, Krajcsóvics Lajos gazdatiszt Drabóc, Bábik János urad. tiszt. Vágsellye, Karaba Ede földbírtokos Csejthe, Lika János építész Nyitra, Tyukos József szabó Érsekújvár, Winter Mór badogos Érsekújvár, Kubinyi Eudre püspöki gazdatiszt Nyitra, Szeniczky János földbírtokos Szenie, Papának Sándor nyug. szolgabíró Holic, Veres István nyerges Érsekújvár, Mercáder Antal szappanos Nyitra, Horn Jakab haszonbérlet Nagy-Kér, Weisz Sándor borkereskedő Érsekújvár, Kocskeméthy Béla gazdatiszt Lakácsi, dr. Teller Dávid ügyvéd Érsekújvár, Hercz József földbérlet Zakosztolány, Szelényi Miklós urad. ispán Szelőce, Szandtner Ernő nagybérlet Románfal, Marosi Gerzson kávé Érsekújvár, dr. Winter Miksa ügyvéd Holic, mint rendes esküdtek. Helyettes esküdtek a következők lettek: Prenoszil Ödön tisztartó Úrnény, Unzeitlik József kocsigyártó Nyitra, Halasz József gazdatiszt Lukamajor, Haas Izidor gabonakereskedő Nyitra, Halácsius József könyvkötő Nyitra, ifj. Reymann Venczell puskaműves Nyitra, Pulz Keresztély szabó Nyitra, Ruscsák Aladár kereskedő Nyitra, ifj. Weisz Dávid nagyfuváros Nyitra, Kolescsányi István ügyvéd Nyitra.

Meglopott főbíró. A holicai főszolgabíró, Frödeczky Béla, családjával hat heti szabadságon levén, bezárt lakásának kulcsát a múlt napokban megküldte huszárnak azzal a meghagyással, hogy a lakást akkorra, midőn az ura hazatérkezik, teljesen hozza rendbe. A huszár azonban mást gondolt. Meghívott hat cimborát a lakásba, kikkel legelőször a pénzeszközöket törte fel és onnantól 2000 koronát kesszépben kiloptak. A tolvajok ezenkívül más székrenyeket is feltörttek, kiszedtek azokból a főbíró nevének ékszerét, ezüst díszedényeit és egy teljes ezüst-érvő-készletet. Sok feherneműt és a főbíró vadászati felszerelését magukhoz véve, egy korcsnába mentek dorbézolni. Egy holicai tisztviselőnek, a ki véletlenül észrevette a dorbézoló tolvajokat, feltűnt a dolog, nyomban értesítette a csendőrséget, mely a jó madarakat rövid vallatás után elfogta. Az ellopott tárgyak mind megkerültek.

Gazdák biztosító szövetkezete. A gazdák biztosító szövetkezete már országsszerte működik s célja az, hogy a biztosítási díjakat a minimumra redukálja, s hogy a gazdák tűz- és jegkárait igazságosan rendezze. A gazdák biztosító szövetkezetének díjtetelei már most is olcsóbbak, mint a részvevőtársulatokéi, de még sokkal olcsóbbak lehetnek, ha a gazdaközönség ezen új intézményt folkarolja. Olcsóbbak lesznek pedig azért, mert az itt elért üzleti haszon nem a zörosztagok gyarapítására lesz fordítva, hanem arra, hogy a díjtetelek minél olcsóbbak legyenek. Arra kell tehát törekednie minden gazdának, hogy minél többen biztosítsanak a gazdák biztosító szövetkezeténél. Az intézmény ily módon csakhamar annyira megerősödik, hogy a díjtetelek még lejjebb szállíthatók. Erre törekedni pedig minden gazdának érdekében áll. A biztosítások feladhatók a gazdák biztosító szövetkezetének helyi képviselőjénél, a hol már van ilyen képviselő, vagy pedig a gazdák biztosító szövetkezetnek nyitramegyei vezérképviseleténél Nyitrán, Földő-utca 4. sz.

Vásárral egybekapcsolt szarvasmarha-díjazás Sasvárott. A nyitramegyei gazdasági egyesület a szorgalom és igyekezet jutalmazása, valamint a szarvasmarha-állomány minőségének javítása céljából a földművelési miniszter anyagi támogatásával szarvasmarha-díjazást rendez Sasvárott a vásártéren, az országos marhavásár alkalmával f. évi szeptember hó 18-án szerdán délelőtt 9 órakor. Díjak: Tehenekre, borjúval vagy a nélkül: I. díj 50 korona, II. díj 40 korona, III. díj kétszer egyenként 30 kor., IV. díj háromszor egyenként 20 kor., V. díj kétszer egyenként 10 kor. Úszókra (1-3 éves): I. díj 40 kor., II. díj kétszer egyenként 30 kor., III. díj kétszer egyenként 20 kor., IV. díj kétszer

egyenként 10 kor., V. díj kétszer egyenként 5 korona. Ezen díjakra pályázhatnak szeneci, miavai, holicai járásbeli kisbirtokosok, olyan piros-tarka szarvasmarhákkal, melyek legalább egy év óta tulajdonukat képezik, mely körülmény az illetékes községi előjáróság bizonyítványával igazolandó. Az összes díjak állami díjak. A bírálatot a nyitramegyei gazdasági egyesület sasvár-vidéki tagjai teljesítik, miért is felkérhetnek, hogy reggel 9 órakor a helyszínen megjelenni sziveskedjenek. Csakis azon állatok fognak figyelembe vétetni, melyek reggel 8 és fél óráig előveztetettek. Nagyobb tenyésztők által kiállított állatok diszoklevéllel jutalmaztatnak. A pénzdíjak belyeges nyugta ellenében rögtön kifizettetnek.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

A nagycétényi esp. kerület összes papsága a legmélyebb megbotranokozással értesült azon rágalomról, mely szerint a kerület esperese, Vincze Károly nagybírói lelkész úr Mankoveczky Péter nagybírói lakos elhalt gyermekét eltemetni mindaddig nem akarta volna, míg az korábbi négy forint adósságát neki meg nem fizetné. Bár a nyitrai szolgabíróságnál aug. 29-én megtartott tárgyalás minden kétségen kívül helyezte, hogy ez pusztán rágalom s így az ebből eredő hírlapi közlemények is minden alapot nélkülöznek, a kerületi papság — esperesének sértő szándékkal történt meglábtása által magát is súlyosan megsértve érzvén — a rágalom egyszerű konstataálásával meg nem elégedhetik, hanem szükségesnek tartja nyilvánosság elé hozni még a következőket:

Egyáltalán ki van zárva az az eshetőség, hogy katolikus pap csakis nem fizethetős okából bármely hívevel szemben megtagadhatná valamely egyházi funkció teljesítését. Katolikus pap ezt soha meg nem teszi. Nem teszi különösen Vincze Károly esperes úr, a ki híveit tartozásait számtalanszor meg ott is elengedi, a hol azt más a legújszerűbb lelkiismerettel megkövetelné.

Vincze Károly esperes úr ugyanis szép családi vagyonnal levén megáldva, nagyobb áldozatokra képes — és buzgóságának, emberszeretetének, hazafias lelkesedésének tényleg nagyobb áldozatok hozásával is ad kifejezést — mint mások. Így plébánia templomának kifestésére 1000 koronát, toronyépítésre 200 koronát, Belsőkereszt-felállítására 320 koronát adományozott. Kishínden a saját költségén kápolnát építtetett, mely 4000 koronába került; a nyitrai ker. nőegyletnek árva gyermekek nevelésére 800 koronát, — a vagyontalan családi templomnál szolgáló egyházi javadalmazására másfél hold szántóföldet ajándékozott. A hazafias népnevelés érdekében pedig meghozta azt a szokatlan áldozatot, hogy Kishínden a tanítónak teljes tíz éven át egész ellátást ingyen adott, csak hogy a nyomorba került község tanító nélkül ne maradjon.

Végül tízezer éves esperesi szolgálata alatt kerülete egyetlen plébániájától se fogadta el hivatalos látogatások alkalmával a szokott díjakat, a mi szintén nagy áldozatkészséget bizonyítja.

Ilyen papot a rágalom be nem szennyeyezhet. Ha mégis reá hull, megérdemli, hogy kartársai magukat vele azonosítván, saját nevükben is undorodással utasítsák vissza a rágalmat azokra, kik azt oly vétkes könnyelműséggel szelnek csesztették.

Simor Mór nagycétényi lelkész, Hoits Márton szent-mihályúri lelkész, Pomikal János nagytemplási lelkész, László Ignác vajki lelkész, Horváth Rezső nagymőkei lelkész, Sztopka Módszert felső-szöllősi lelkész, Klavánszky József özdöghegyi lelkész, Druga László dr. nagycétényi segédlelkész.

Az 1896 iki ezredéves, az 1897-i hamburgi és az 1900 iki parisi világkiállításon kitüntetve.

Legfinomabb

hegyi ojtvány-

Csemege

Szőlőt,

francia fajokban,
édeset és szagosat.

5 kilós kosarakban

gondosan csomagolva minden posta-állomásra

mérsékelt áron szállítok,

valamint

üres szőlőkosarak

is nálam beszerezhetők.

PÉCS EDE

fűszer, csemege, bor és ásványvizkereskedő
Nyitrán.

Alapított 1869-ben

NYITRAI NÉPBANK

mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítól váltókat, betéti könyvecskéket;

kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben;

előlegot ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra;

elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban;

felvilágosítással szolgál es mindennemű megoldást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székhaza Városháztér 3. sz.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. bútorgyári raktára

NYITRA, Párutca.

Olajfestményekben nagy választék a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. bútortársuló közönség becses figyelmébe ajánlom dús választékú, szilárd és modern stíli

háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezésekből álló raktáramat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, minden versenyt kizáró olcsó árakon, ugyszintén

saját készítményü kárpitos bútoraimat.

Szilid és pontos kiszolgálás biztosított. Kivánatra költségvetéssel és rajzokkal szívesen szolgálók.

44-52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

Székesfehérvári m. kir. állami mentelep 3-ik osztályparancsnoksága Nyitrán.

811. szám.

Kimutatás

a helybeli m. kir. menteleposztálynál eladásra való ménokról.

A m é n								
tsz.	neve	apja	anyja	magassága	színe	kora	ára	
185	Tápó I.	Tápó	695. Revolver	164	gesztenyepej	21	150	
746	Nonius XXV-6.	Nonius XXV.	364. Nonius XVI.	172	világospej	18	200	
750	70. Komárom 2.	Favory-Palermo	Kenkoly F. menesbéli kancza	170	mészszürke	20	150	
551	Komárom	Hogy lesz	Nonius után	167	szíjhátupej	20	150	
316	Amurath-Bairactar 11.	Amurath-Bairactar	26. Mahmond-Mirza	161	világos-szürke	21	100	
286	Favory I-3.	Favory I.	31. Maestoso-XXXIX.	161	abnászürke	21	100	
835	Nonius XVI-3	Nonius XVI.	336. Nonius XIII.	167	nyári fekete	20	150	
							Összesen	1

Nyitra, 1901. évi szeptember hó 6-án.

Held, kapitány

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szüljében mintegy

500 szekér kő

a szőlő kitisztítása céljából, teljesen ingyen átvehető. A kő egy rakason van, közel az uthoz és igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írásban lapunk szerkesztőségéhez.

Kérelem.

A keresztény iskolatestvérek magyarországi anyaházában

két iskolaterem építése és berendezése

szegény hitközségem legnagyobb és legnehezebb gondját képezi. Alulírott jól tudva azt, hogy a katolikus olvasó közönség a legnagyobb örömmel üdvözölte az iskolatestvérek magyar anyaházának idevaló telepítését, a melyből egész edes magyar hazánk katolikus iskolái számára derek tanítók szétküldetni fognak; reményem, miszerint a mélyen tisztelt közönség engem az iskolatestvérek által itt első ízben vezetendő iskolák adaptálásában is örömmel és készséggel nagy kegyesen támogatand. Emiatt a legmélyebb tisztelettel egybekötött kéréssel fordulok a katolikus közönséghez, kegyeskedjenek engem a fent említett két iskolaterem átépítése és berendezésének keresztültvitelében kegyes adományaikkal segíteni. A legcsekélyebb adományt is szívesen veszem. Az adományok átvételét hirtelapilag nyugtázni fogom. Az adományok nevemre küldendők.

Kelt Nyitrabajnán (posta helyben), 1901. évi augusztus hó 6-án.

Boll János,
plebános.

A „Nyitrai Egyházmegyei Könyvtárban“

több példányban meglevő

s a könyvtár igazgatóságánál itt jelezett árakon kapható
KÖNYVEK JEGYZÉKE.

	Korona	Korona
1. Knauz Nándor. <i>Magyar Sion</i> . Esztergom 1863-69. 8-ad r. 7 köt. félévazon	28.—	
2. Fraknoi és Zádori. <i>Uj Magyar Sion</i> . Eszterg. 1870-86. 17 évfolyam füzetekben	30.—	
3. <i>Magyar Sion</i> . Uj tolyam. Esztergom. 1887-97. 11 évfolyam füzetekben	20.—	
4. Tokody Ödön. <i>Havi Közlöny</i> . Temesvár. 1878-1894. 4-ed r. 17 évfolyam, 8 új félévazon kötésű kötetben	24.—	
5. <i>Egyetemes Magyar Encyclopédia</i> . Szt.-István-Társulat. 13 kötet, 3 új félévazonkötésű kötetben	10.—	
6. <i>Ó- és Új-Szövetségi Szentírás</i> . Káldy után Tarkányi. 4-ed rét. 2 köt. félévazon	6.—	
7. Balics L. R. <i>Kath. Egyház Története Magyarországon</i> . Budapest 1885. 3 rész, 2 félévazon kötetben	5.—	
8. <i>Egyházi Lapok</i> . (Szerk. Hatala P.) Pest 1868-69. 2 köt. félévaz.	4.—	
9. <i>Kathol. Közlöny</i> . (Sz. Bodnár Zs.) Nagyszombat. 4-ed r. 1 kötet, félévazon	2.—	
10. <i>Katholische Missionen</i> . Freiburg. 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1881, 1882. évfolyam, 8 félévazon kötetben	8.—	
11. <i>Österreichische Revue</i> . (társadalmi és irod. folyóirat) 1864-66. 12 köt. kemény-papirkötés	6.—	
12. Herder. <i>Conversations-Lexikon</i> . 5 vaskos kötetben, teljes. Freiburg.	—	
13. Perrone J. <i>Fraelectiones Theologicae</i> . (Migne kiad.) 1867. 4-ed r. 2 félévazon köt.	4.—	
14. Hurter. <i>Theologiae Dogmat. Compendium</i> . Oeniponte 1878. 3 papirkötésben	4.—	
15. Schwetz. <i>Theologia Generalis et Dogmatica</i> . 1858. 4 félévaz. köt.	6.—	
16. Zádori. <i>Syntagma Theologiae Dogmat.</i> Strigon. 1882. félévaz. köt.	1.50	
17. Zádori. <i>Szűz Mária Szeplőtél. Szívének tisztelete</i> . 1870. Esztergom. Szines címképpel, kemény papirkötés	1.50	
18. Gassner. <i>Handbuch der Pastoral. Theol.</i> Salzburg 1868. 3 félévazon köt.	4.—	
19. Görres. <i>Die Christliche Mystik</i> . Regensburg 1837. 5 félévaz. köt.	—	
20. Ruinart. <i>Hiteles vértanui emlékiratok</i> . Pest 1855-57. 3 rész, 2 félévaz. köt.	3.—	
21. Gaume. <i>Rom und seine drei Gestalten</i> . Regensburg 1847. 4. kemény papirköt.	3.—	
22. Munkay. <i>Istennek földi országáa</i> . 2 rész, 1 félévaz. köt.	1.50	
23. Doctor Germanus. <i>Reformatorkok</i> . Ford. Komlóssy F. vörösvaz. kötés	1.50	
24. Frassinetti. <i>Népszerű feleletek a Religio ellen intézett megtámadásokra</i> . 2 félévaz. kötet. Veszprém 1869.	3.—	
25. <i>Memoria Episcopatus Nitriensis</i> . Poson. 1835. félévazonkötés (szép péld.)	—	
26. <i>Ugyanaz</i> , papirkötés	—	
27. Maurer. <i>Cardinal Leop. Gf. Kollonitsch Primas v. Ungarn</i> . Innsbruck 1887. vörös vazonkötés	3.—	
28. Palugyay Imre. <i>Magyarország Leírása</i> . 4 vaskos kötet füzve	6.—	
29. Munkay. <i>A Bold. Szűz Mária élete</i> . Budapest 1855.	—50	
30. Palásthy. <i>A Palásthyak</i> . 3 kötet füzve	4.—	

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas kálit,

kénsavas ammoniakot,

Kovasavas kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot,
Kainitot,

40°-os
Kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.